

הרב אליעזר איגרא / כפר מימון

”אלי תבוא מלכות”

פתיחתה של מגילת רות מעוררת מספר תמיהות:

וְהָיָה בַּיּוֹם שֶׁפָּטַתְּ הַשְּׂפָטִים וְהָיָה רָעַב בְּאֶרֶץ, וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לָגוֹר
בְּשָׂדֵי מוֹאָב, הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו: וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נַעֲמִי
וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן... (א', א-ב)

בפסוק הראשון נאמר "וילך איש", "הוא אשתו ושני בניו" - בעילום שם; ומייד בפסוק השני פורש לנו שם האיש, שם אשתו ושמות שני בניו. מדוע לא נזכר שמו של האיש כבר בפסוק הראשון?

כפילות הפסוקים הביאה את חז"ל להבנה כי המקרא ביקש להדגיש את הרמזים החבויים מאחורי השמות. אין אלו סתם שמות, ויש מהויות עמוקות המסתתרות מאחוריהם:

רבי מאיר היה דורש שמות: "ושם האיש אלימלך" - שהיה אומר אלי תבוא מלכות; "ושם אשתו נעמי" - שהיו מעשיה נאים ונעימים; "ושם שני בניו מחלון וכליון" - מחלון - שנמחו מהעולם, וכליון - שכלו מן העולם. (רות רבה ב', ה)

דרשה נוספת אנו מוצאים בגמרא במסכת בבא בתרא:

"ויואש ושרף אשר בעלו למואב" - יואש ושרף אלו מחלון וכליון, ולמה נקרא שמם יואש ושרף? יואש - שנתיאשו מן הגאולה, שרף - שנתחייבו שריפה למקום. (ב"ב צא ע"ב)

על פי המדרש, אלימלך אומר 'אלי תבוא מלכות'. לאלימלך היו תוכניות מדיניות-כלכליות, והוא היה מוכן להפעיל אותן בתנאי שימונהו למלך. כך כתב רש"י: "וילך איש - עשיר גדול היה ופרנס הדור, ויצא מארץ ישראל לחוץ לארץ מפני צרות העין, שהיתה עינו צרה בעניים הבאים לדוחקו". אלימלך היה מוכן לתת כתף ולהפעיל את תוכניותיו הכלכליות, אבל בתנאי שאילו תבוא המלוכה. הרעב והמצב הקשה, בצירוף אי-ההסכמה של העם למלכותו, הביאו את אלימלך לרדת מהארץ ולהתחבר עם מואב שונא ישראל, ועמו שני בניו - יואש ושרף, שנתיאשו מן הגאולה וננתחייבו על כך שריפה למקום.

אלימלך, שהעידה עליו המגילה שהיה איש אפרתי וחשוב, חש שהוא, בדרכו ובכוחותיו, מתאים לגאול את ישראל. כאשר נשבר וירד מן הארץ, למעשה הוא גזר כליה על משפחתו, ורק מאשת בנו יצאה מלכות בית דוד.

שער כפר מימון

"אלי תבוא מלכות" / הרב אליעזר איגרא

אנו נמצאים היום בתקופה קשה ביותר של רעב בארץ, אך לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'. אנו חיים במדינה בעלת שגשוג כלכלי (עם פערים חברתיים מוגזמים), אך מצויים במשבר זהות אמוני ומדיני שהביא לחורבן חבל ארץ מפואר, שבו ישבו מטובי אחינו במסירות נפש ובאמונה לגאולתו של עם ישראל קמעה קמעה.

אסור שהחורבן והגירוש יביאו להחלשת רוח ה' בעם. נזכור כי בסוף המגילה, בועז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד. דורות על דורות לקח תהליך הגאולה, ואל לנו להתייאש.

בקיץ תשס"ה, עברנו בכפר מימון חוויות מיוחדות. מחד - התרוממות רוח גדולה, מתוך הכנסת האורחים הנפלאה שנפלה בחלקנו כאשר עשרות-אלפי אנשים שהו בכפרנו שלושה ימים במגמה להמשיך הלאה לגוש קטיף. האירוע הפגיש אותנו עם רבבות מחברינו, אנשים המלאים מסירות נפש ואמונה עצומה, ועם נוער המלא ערכים ומסירות. מאידך - חווינו כשכנים קרובים את שבר הגירוש של חברינו ושל בני הכפר שגורשו מעל אדמתם, והיינו שותפים לקליטתם הראשונית בשעת כאבם הנוראה, בחינת סעודת אבלים לגולים.

עם כל הקושי, נחזור ונדגיש: יש רעב בארץ, אבל אסור להתייאש.

* * *

רחש לבם של בני משפחת אלדר ז"ל להוציא ספר זה לזכר אביהם דני, אשר נקטף בדמי ימיו. דני, שהיה איש גאולת ישראל קמעה קמעה, חלוץ מתיישבי הנגב אשר הקים משפחה לתפארת על ערכי התורה והעבודה בכפר מימון, הוא סמל לעוצמה של עקשנות והמשכיות לגאולת ישראל.

יהי רצון שנזכה במהרה לראות את עם ישראל יושב לבטח בארצו, ולא יישמע עוד שוד ושבר בארצנו, ועם ישראל ישכון לבטח, בדד ושאנן ואין מחריד.